

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 653/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. PN-6C/16/2018 z 27. júna 2023, rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/119/2023 z 5. marca 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/66/2025 z 29. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania. Žiada aj o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom z dôvodu svojich nepriaznivých majetkových pomerov. Nesprávne označenie dátumu napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trnave v petite ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval len za zrejmu nesprávnosť a, vychádzajúc z príloh sťažnosti, vymedzil predmet konania pred ústavným súdom uvedením jeho správneho dátumu.

II. Skutkové východiská

2. Okresný súd Trnava napadnutým rozsudkom z 27. júna 2023 žalobu sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva zamietol (výrok I) a žalovanému priznal proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II). Krajský súd na odvolanie sťažovateľa napadnutým rozsudkom z 5. marca 2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči sťažovateľovi v plnom rozsahu. V zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu sťažovateľa na požadovanom určení. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutým uznesením z 29. mája 2025 odmietol pre nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania, a to povinného zastúpenia advokátom podľa § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), vzťahujúcej sa na celé dovolacie konanie, keď sťažovateľ súčasne s odvolaním splnomocnenia nepredložil splnomocnenie inému advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní. Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

III. Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa v napadnutom konaní došlo k závažným procesným pochybeniam, ignorovaniu navrhnutých dôkazov, rozhodovaniu zaujatou sudkyňou, k priedahom v konaní a formálnemu odmietnutiu dovolania bez vecného preskúmania jeho dôvodov. Sťažovateľ namieta, že v dôsledku týchto pochybení došlo k porušeniu jeho práv na spravodlivý proces a na rovnosť zbraní, princípu právnej istoty a práva na účinný prostriedok nápravy.

IV. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K napadnutému rozsudku okresného súdu:

4. Zmyslom princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) je, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a meritórne (vecne) sa zaoberať ústavnou sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

5. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd. Ten bol v konaní o sťažovateľovom odvolaní zároveň oprávnený a povinný poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa preto v tomto prípade vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.2. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

6. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ústavný súd odkazuje na § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Proti rozsudku krajského súdu bol sťažovateľ oprávnený podať mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, ktoré aj podal. Jeho dovolanie postihnuté nedostatkom vyvolaným zanedbaním procesnej povinnosti byť počas celého dovolacieho konania zastúpený advokátom však bolo zjavne odsúdené na odmietnutie. Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP. Sťažovateľ teda sám spôsobil, že najvyšší súd ako súd dovolací nemohol jeho označeným právam poskytnúť súdnu ochranu v podobe meritórneho dovolacieho prieskumu rozsudku krajského súdu, ktorý očakával. Pre ústavný súd to znamená, že sťažovateľ nevyčerpal prostriedok nápravy (dovolanie), ktorý mu zákon proti rozsudku krajského súdu poskytoval. Sám totiž spôsobil jeho meritórnú neprejedateľnosť, čo z hľadiska aplikácie § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vedie k rovnakému výsledku, ako keby dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vôbec nepodal. Ústavná sťažnosť je preto v časti namietaného porušenia označených práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu neprípustná a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.3. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

7. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

8. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

9. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 2. júla 2025. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola doručená

ústavnému súdu 15. októbra 2025, je zjavné, že bola podaná oneskorene, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty. V tejto časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.4. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

10. Ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Táto podmienka nie je zjavne splnená, ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu tohto práva nečinnosťou súdu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06), čo je dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť (m. m. I. ÚS 6/03, pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

11. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť v čase, keď bolo konanie ako celok právoplatne skončené, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia) podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.5. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

12. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu